

รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานย่อยรองรับประเด็นจากข้อกำหนด  
ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจประกันภัยฉบับที่ ๑๗  
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔  
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔  
ณ ห้องประชุม ๒๐๑ สำนักงาน คปภ.

สำนักงาน คปภ.

๑. นางสาวสุเมตตา วสินนท์	รองเลขาธิการ ด้านตรวจสอบ	ประธานที่ประชุม
๒. นายอรรถพล พิบูลชนพัฒนา	ผู้ช่วยเลขาธิการ สายวิเคราะห์ธุรกิจประกันภัย	
๓. นางเยาวภา ศรีวัฒนศักดิ์	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส ฝ่ายพัฒนาและกลยุทธ์การวิเคราะห์	
๔. นายไพบุลย์ เปี่ยมเมตตา	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส ฝ่ายนโยบายและพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัย	
๕. นายศุภกิจ สัตยารัฐ	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส ฝ่ายพัฒนานโยบายการกำกับช่องทางการจำหน่าย	
๖. นางสาวธนิศา อนุสนธิ์อดิสัย	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส ฝ่ายงบประมาณ การเงิน และบัญชี	
๗. นางสาวนภา ลิขิตไพบุลย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเคราะห์ ๑	
๘. นางสาวอุบลวรรณ แสงตรง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเคราะห์ ๒	
๙. นางสาวมาลัย ศรีบัว	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มพัฒนาและกลยุทธ์การวิเคราะห์	
๑๐. นางสาววันทนา เจียรวัชรมงคล	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ ๑/๒	
๑๑. นางสาวปรียากร วัตสิงห์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ ๑/๑	
๑๒. นายกลุยศ วิเศษสรรพ	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ ๒/๑	
๑๓. นางสาววิยะดา เสาะแสง	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ ๒/๒	
๑๔. นางสาวญาดา สุขเกษม	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มพัฒนาและกลยุทธ์การตรวจสอบ	
๑๕. นางสาวลลิตา ภัทรแสงไทย	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ รักษาการหัวหน้ากลุ่มตรวจสอบ ๓/๑	
๑๖. นายชัชวาล จุฬาเรืองอักษร	ผู้เชี่ยวชาญ รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ธุรกิจ	
๑๗. นางอภัสรา สุกส์ัก	ผู้เชี่ยวชาญ	
๑๘. นางสาวณัฐวรรณ ภิรมยาภรณ์	ผู้เชี่ยวชาญ	
๑๙. นางสาวพิมลอร นวคุณ	ผู้ชำนาญงานอาวุโส	
๒๐. นายจรุญทรัพย์ ณ์ฐธนนันต์	ผู้ชำนาญงาน	
๒๑. นายวริทธิ์ รัมพิพิช	ผู้ชำนาญงาน	
๒๒. นางสาวฐมน ฐิตะธนะกิจ	ผู้ชำนาญงาน	
๒๓. นางสาวนิตินาถ แบบประเสริฐ	ผู้ชำนาญงาน	
๒๔. นางสาวขวัญแก้ว เทียงดาห์	ผู้ชำนาญงาน	
๒๕. นายศรัณย์วัจน์ วงศ์พินิจวโรดม	ผู้ชำนาญงาน	
๒๖. นางสาวกฤษณ์รวิฐ์ เอี่ยมจรูญ	เจ้าหน้าที่ชำนาญการ	
๒๗. นางสาวจุฑาทิพย์ ไคว่คาศัย	เจ้าหน้าที่ชำนาญการ	
๒๘. นายวริทธิ์ สิงห์กุล	เจ้าหน้าที่ชำนาญการ	
๒๙. นางสาววารภรณ์ ทรงสวัสดิ์ชัย	เจ้าหน้าที่ชำนาญการ	
๓๐. นางสาวชชุแก้ว วิไลลักษณ์	เจ้าหน้าที่ชำนาญการ	
๓๑. นางสาวธดาชชา วิไลลักษณ์	เจ้าหน้าที่ชำนาญการ	
๓๒. นางสาวกนิษฐา ฉลอมณีนรัตน์	เจ้าหน้าที่อาวุโส	

๓๓. นายเอื้อ สุทธิสมบูรณ์	เจ้าหน้าที่อาวุโส
๓๔. นางสาวลาภิสรา แก้วอำดี	เจ้าหน้าที่อาวุโส
๓๕. นายภัทรพล จันทร์อินทร์	เจ้าหน้าที่อาวุโส
๓๖. นายพิภักชพล ศรีเจริญจิตร	เจ้าหน้าที่อาวุโส
๓๗. นางสาวณิชากรีย์ หาญแสงสิน	เจ้าหน้าที่อาวุโส
๓๘. นางสาวรุจิภาส สาคร	พนักงานปฏิบัติการอาวุโส
๓๙. นายพัชระ โฆษาศรี	ลูกจ้าง

### สมาคมประกันชีวิตไทย (ผ่าน Microsoft Teams)

๑. นายธานี ทรงธนเจริญกิจ	สมาคมประกันชีวิตไทย
๒. นางบุญกาญจน์ รัตนวิบูลย์	สมาคมประกันชีวิตไทย
๓. นายวีรพงษ์ วิศาลการันย์	สมาคมประกันชีวิตไทย
๔. นางสาวพรประภา โกมลสุทธิ	สมาคมประกันชีวิตไทย
๕. นางสาวจิตติมา ลีมคุณธรรมโม	สมาคมประกันชีวิตไทย
๖. นางสาวจิราภรณ์ นาคประกอบ	สมาคมประกันชีวิตไทย

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

#### ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกล่าวเปิดประชุม และกล่าวขอบคุณคณะทำงานย่อยด้านสัญญาประกันภัยและการวัดมูลค่า (คณะทำงานย่อยฯ) ทุกท่านที่ร่วมมือกันทำงาน ซึ่งในวันนี้คณะทำงานย่อยฯ ฝั่งสมาคมประกันชีวิตไทย จะนำเสนอประเด็นจากข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจประกันภัย ฉบับที่ ๑๗ ทั้งสิ้น ๔ เรื่อง คือ

- ๑) การแยกองค์ประกอบของสัญญาประกันภัย (Separation of Insurance Contracts) ฉบับปรับปรุงตามมติที่ประชุมคณะทำงานย่อยรองรับประเด็นจากข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจประกันภัยฉบับที่ ๑๗ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
- ๒) การรวมสัญญาประกันภัย (Combination of Insurance Contracts)
- ๓) ขอบเขตของสัญญาประกันภัย (Contract Boundary)
- ๔) ระดับของการจัดกลุ่มสัญญาประกันภัย (Level of aggregation of Insurance Contracts)

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะทำงานย่อยด้านสัญญาประกันภัยและการวัดมูลค่า ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานย่อยฯ ได้เวียนรายงานการประชุมคณะทำงานย่อยด้านสัญญาประกันภัยและการวัดมูลค่า ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งไม่มีคณะทำงานย่อยฯ ขอแก้ไข จึงขอรับรองรายงานการประชุมตามที่ได้แจ้งเวียนไป เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาคมประกันชีวิตไทย

มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาคมประกันชีวิตไทย

## ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

### ๓.๑) ร่างแนวปฏิบัติ (Guidelines)

#### การแยกองค์ประกอบของสัญญาประกันภัย (Separation of Insurance Contracts) ฉบับปรับปรุง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สมาคมประกันชีวิตไทยได้แก้ไขปรับปรุงแนวปฏิบัติการแยกองค์ประกอบของสัญญาประกันภัย (Separation of Insurance Contracts) ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยเพิ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์แบบมีส่วนร่วมในเงินปันผลเพื่อให้ครอบคลุมกรณีตัวอย่างมากยิ่งขึ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

#### การรวมสัญญาประกันภัย (Combination of Insurance Contracts)

นายธานี ทรงธนเจริญกิจ ผู้แทนจากสมาคมประกันชีวิตไทย นำเสนอแนวปฏิบัติเรื่องการรวมสัญญาประกันภัย ตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๗ ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบไว้อย่างกว้าง ๆ ในเรื่องการรวมสัญญาประกันภัยในกรณีที่มีสัญญาหลัก (Basic) กับสัญญาเพิ่มเติม (Rider) ว่าเป็นสัญญาเดียวกันหรือสามารถแยกสัญญาออกจากกันได้ ซึ่งจะส่งผลต่อการประมาณการกระแสเงินสดของสัญญา กล่าวคือ หากเป็นสัญญาเดียวกันจะต้องทำประมาณการกระแสเงินสดของสัญญาพร้อมกัน แต่หากสามารถแยกสัญญาออกจากกันได้จะต้องทำประมาณการกระแสเงินสดแยกจากกัน อย่างไรก็ตาม ในประเทศไทยอาจมีประเด็นด้านกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลบริษัทประกันภัยมีความแตกต่างกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้ในการดูแลผู้บริโภค โดยในเรื่องข้อสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะพิจารณาสัญญาแนบท้ายเป็นสัญญา ๑ สัญญา แต่กฎหมายของประกันภัย จะพิจารณาสัญญาแนบท้ายเป็นอนุสัญญา อย่างไรก็ตาม หลักการภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๗ ไม่ได้มีการตีความในมุมมองด้านกฎหมาย แต่ให้พิจารณาถึงวิธีการบริหารจัดการภายในของบริษัท และองค์ประกอบอื่น ๆ ผสมผสานกัน ทำให้การตีความวิธีปฏิบัติในหัวข้อดังกล่าวยังไม่มีความชัดเจน ทั้งนี้ จากการประชุม Transition Resource Group (TRG) ซึ่งเป็นคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) สรุปการตีความในเรื่องดังกล่าวว่า บริษัทไม่สามารถใช้ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งในการพิจารณารวมสัญญาประกันภัยได้ ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาตีความการรวมหรือแยกประเภทสัญญาประกันภัย ให้พิจารณาคำถาม ๕ ข้อ ดังนี้

คำถาม	เกณฑ์การพิจารณา
๑. สิทธิและภาระผูกพันของสัญญาหลักกับสัญญาเพิ่มเติม	พิจารณาจากรายละเอียดของข้อกำหนดในสัญญา ระหว่างรวมสัญญากับแยกสัญญาออกจากกันว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ หากรวมสัญญาแล้วทำให้สิทธิและภาระผูกพันไม่เป็นอย่างเดิม ต้องพิจารณารวมสัญญา เช่น สัญญาเพิ่มเติมที่มีข้อกำหนดสัญญาเป็นสัญญาแบบปีต่อปี หากแนบกับสัญญาหลักที่มีข้อกำหนดการต่ออายุสัญญาแบบระยะยาวจากหน้าตารางกรมธรรม์ ทำให้ภาระผูกพันของสัญญาเพิ่มเติมเปลี่ยนไป คือ อายุสัญญาเพิ่มเติมเปลี่ยนไปเป็นระยะยาวเช่นเดียวกับสัญญาหลัก หรือในกรณีที่ ข้อกำหนดสัญญาระบุว่าจะจ่ายผลประโยชน์ในจำนวนเงินที่ มากกว่าระหว่างจำนวนเงินของสัญญาหลักกับสัญญาเพิ่มเติม ทำให้ภาระผูกพันในการจ่ายของสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมไม่สามารถแยกออกจากกันได้ จึงต้องรวมสัญญาเป็นต้น

คำถาม	เกณฑ์การพิจารณา
๒. การบริหารความเสี่ยงในสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติม	ความเสี่ยงในสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมแยกออกจากกันหรือไม่ โดยพิจารณาในมุมมองของการบริหารจัดการภายในบริษัท เช่น บริษัทบริหารสินทรัพย์สำหรับสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมในกองทุนเดียวกัน (One pool of asset) ให้ถือว่ารวมสัญญา หรือ บริษัทจัดการการประกันภัยต่อโดยพิจารณาแบบภัยต่อราย (Peril risk per life) ให้ถือว่าแยกสัญญาโดยไม่ได้พิจารณาแบบภัยต่อความคุ้มครอง เป็นต้น
๓. ข้อกำหนดในสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมเมื่อสิ้นผลบังคับ	พิจารณาจากเงื่อนไขในข้อกำหนดตามสัญญาซึ่งมีผลทางกฎหมายของสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมสิ้นผลบังคับพร้อมกันหรือไม่ หากสัญญาหลักสิ้นผลบังคับแล้วมีผลต่อสัญญาเพิ่มเติมด้วย ให้พิจารณารวมสัญญา
๔. ข้อกำหนดในเรื่องราคาและการขาย	สัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมมีการกำหนดราคาและการขายแยกจากกันได้หรือไม่ โดยต้องพิจารณาโครงสร้างและองค์ประกอบของการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยว่ามีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ อย่างไร ก็ตาม บริษัทไม่สามารถแยกสัญญาเพิ่มเติมเป็นสัญญาเดี่ยว ๆ ที่แยกจากสัญญาหลักได้ ในกรณีที่มีการประเมินอัตราเบี้ยประกันภัยร่วมกันระหว่างสัญญาหลักกับสัญญาเพิ่มเติม
๕. ปัจจัยอื่นที่เป็นสาระสำคัญในเชิงพาณิชย์ (Commercial substance)	วิธีการบริหารจัดการภายใน (การประเมินผลการดำเนินงาน หรือ KPI) กระบวนการของฝ่ายปฏิบัติการ กระบวนการขายที่ตั้งใจขายร่วมกัน หรือแยกออกจากกัน

เมื่อพิจารณาคำถาม ๕ ข้างต้นแล้ว บริษัทสามารถกำหนดคะแนนและค่าถ่วงน้ำหนักในแต่ละหัวข้อให้เหมาะสมกับการดำเนินงานภายในของแต่ละบริษัท เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการรวมหรือแยกสัญญาประกันภัย

#### ขอบเขตของสัญญาประกันภัย (Contract Boundary)

นายธานี ทรงธนเจริญกิจ ผู้แทนจากสมาคมประกันชีวิตไทย นำเสนอแนวปฏิบัติเรื่องขอบเขตของสัญญาประกันภัย ตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจประกันภัย ฉบับที่ ๑๗ เป็นการพิจารณาขอบเขตของอายุสัญญาประกันภัยหลังจากที่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการรวมหรือแยกสัญญาประกันภัยเรียบร้อยแล้ว เพื่อใช้ประกอบการทำประมาณการกระแสเงินสดตลอดอายุสัญญา โดยการพิจารณาอายุตามที่ระบุในสัญญา หรือระยะเวลาของกระแสเงินสดที่นักคณิตศาสตร์ประกันภัยได้คาดการณ์ไว้สำหรับสัญญาประเภทนั้นมาใช้ในการคำนวณ ยกตัวอย่างเช่น กรณีประกันภัยรถยนต์ที่มีอายุสัญญา ๑ ปี ซึ่งตามสัญญาไม่ระบุเงื่อนไขการรับประกันการต่ออายุ (Guarantee renewal) แต่ในทางปฏิบัติ ผู้เอาประกันภัยจะต่ออายุสัญญาอย่างต่อเนื่อง ในกรณีนี้อาจพิจารณาว่าระยะเวลาของสัญญามากกว่า ๑ ปีได้ และนอกจากการพิจารณาว่าในสัญญาระบุเงื่อนไขการรับประกันการต่ออายุ (Guarantee renewal) แล้วหรือไม่ บริษัทอาจใช้การพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความสามารถ (Practical ability) ในกำหนดราคาใหม่ (Repricing) ซึ่งหากมีข้อจำกัดของสัญญาที่ทำให้บริษัทไม่สามารถปรับปรุงอัตราเบี้ยประกันภัยใหม่ได้ อาจมองว่าสัญญาดังกล่าวมีอายุสัญญามากกว่า ๑ ปีได้เช่นกัน นอกจากนี้ ในกรณีที่บริษัทพิจารณารวมสัญญาหลักและสัญญาเพิ่มเติมเป็น

สัญญาเดียวกันแล้ว ขอบเขตอายุสัญญาเพิ่มเติมจะเท่ากับสัญญาหลัก เว้นแต่ สัญญาเพิ่มเติมมีข้อยกเว้นพิเศษ เช่น สัญญาเพิ่มเติมสามารถมีอายุความคุ้มครองน้อยกว่าสัญญาหลัก เป็นต้น

#### ระดับของการจัดกลุ่มสัญญาประกันภัย (Level of aggregation of Insurance Contracts)

นางสาวพรประภา โกมลสุทธิ ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทย นำเสนอแนวปฏิบัติเรื่องระดับของการจัดกลุ่มสัญญาประกันภัย ตามข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับธุรกิจประกันภัย ฉบับที่ ๑๗ ได้กำหนดให้บริษัทแบ่งพอร์ทการรับประกันภัย โดยพิจารณาจากความเสี่ยงที่คล้ายคลึงกันและมีการบริหารพอร์ทการรับประกันภัยร่วมกัน (Similar risk and managed together) และมีการแบ่งกลุ่มของสัญญาประกันภัยย่อยลงไปตามลักษณะ ดังนี้

๑) ความเสี่ยงที่คล้ายคลึงกันและการบริหารพอร์ทการรับประกันภัยร่วมกัน (Similar risk and manage together)

ความเสี่ยงที่คล้ายคลึงกัน (Similar risk) หมายถึง การแบ่งพอร์ทการรับประกันภัยที่มีความเสี่ยงคล้ายคลึงกันเป็นกลุ่มสัญญาเดียวกัน เช่น ความเสี่ยงของสัญญาประกันชีวิตแบบบำนาญ (Annuity Contracts) กับความเสี่ยงของสัญญาประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (Term life contracts) พบว่าสัญญาประกันชีวิตแบบบำนาญ (Annuity Contracts) มีความเสี่ยงในเรื่องอัตราการอยู่รอด (Longevity risk) ในขณะที่สัญญาประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (Term life contracts) มีความเสี่ยงในเรื่องอัตราความตาย (Mortality risk) ดังนั้น พอร์ทการรับประกันภัยทั้ง ๒ แบบมีความเสี่ยงต่างกันควรแยกพอร์ทออกจากกัน อย่างไรก็ตาม การแบ่งพอร์ทการรับประกันภัยไม่ควรพิจารณาเฉพาะชื่อผลิตภัณฑ์ ให้พิจารณาความเสี่ยงและลักษณะที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์ร่วมด้วย

การบริหารพอร์ทการรับประกันภัยร่วมกัน (Manage together) มาตรฐานไม่ได้กำหนดความหมายหรือหลักเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจน ดังนั้น ขึ้นอยู่กับการใช้ดุลพินิจของแต่ละบริษัทว่าจะพิจารณาการบริหารจัดการระดับใด เช่น ระดับบริหารจัดการจากการรายงานภายใน (Internal reporting level) ระดับบริหารจัดการจากการรายงานติดตามผลการดำเนินงาน (Monitoring reporting level) หรือระดับส่วนงานดำเนินงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๘ เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน (IFRS 8 : Operating segment) เช่น การแยกพอร์ทประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked product) ออกจากพอร์ทประกันชีวิตแบบดั้งเดิม (Traditional product) เพราะบริษัทมีการบริหารจัดการพอร์ทแยกจากกันในเรื่องการลงทุน เป็นต้น

๒) ระดับความสามารถในการทำกำไร (Profitability level) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กำหนดให้บริษัทแยกการจัดกลุ่มอย่างน้อย ๓ กลุ่ม คือ

(๑) สัญญาประกันภัยที่ขาดทุน ณ วันเริ่มแรก (Onerous contract at inception)

(๒) สัญญาประกันภัยที่ไม่มีโอกาสขาดทุนอย่างมีนัยสำคัญ (No significant possibility of becoming onerous : NSPO) เป็นสัญญาประกันภัยที่มีความสามารถทำกำไรสูงและไม่อ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (high profit less sensitive to assumptions) เป็นต้น สัญญาประกันภัยในกลุ่มนี้บริษัทต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ที่สัญญาประกันภัยจะขาดทุนในภายหลังหรือไม่

(๓) สัญญาประกันภัยที่มีกำไรอื่น ๆ (Other profitable contract) เป็นสัญญาประกันภัยที่ปัจจุบันไม่ขาดทุน แต่มีโอกาสจะขาดทุนในอนาคต

๓) สัญญาประกันภัยที่ออกในปีเดียวกันต้องอยู่ในพอร์ทเดียวกัน เนื่องจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินกำหนดว่า บริษัทไม่สามารถนำสัญญาประกันภัยที่มีรอบระยะเวลาการจำหน่ายแตกต่างกันเกิน ๑ ปีปฏิทินมารวมกันได้

### ตัวอย่างการแบ่งพอร์ตการรับประกันภัย

ตัวอย่างที่ ๑ บริษัทมีการรับประกันภัย ๓ สัญญา ได้แก่ (๑) สัญญาประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ชำระเบี้ยประกันภัยครั้งเดียว (Single premium term life contracts) (๒) สัญญาประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ชำระเบี้ยประกันภัยรายงวด (Regular premium term life contracts) และ (๓) สัญญาประกันชีวิตแบบบำนาญ (Annuity Contracts)

แนวทางปฏิบัติ ในข้อเท็จจริงสัญญาประกันภัยประเภทบำนาญ (Annuity Contracts) มีความเสี่ยงในเรื่องการอยู่รอด กับสัญญาประกันภัยประเภทชั่วระยะเวลา (Term life contracts) มีความเสี่ยงในเรื่องอัตราดอกเบี้ย ดังนั้น บริษัทควรแยกพอร์ตการรับประกันภัยออกจากกัน แม้ว่า รูปแบบการชำระเบี้ยประกันภัยระหว่างชำระเบี้ยประกันภัยครั้งเดียวกับชำระเบี้ยประกันภัยรายงวด ไม่ได้มีผลต่อความเสี่ยงและการบริหารจัดการของบริษัท ทำให้บริษัทไม่จำเป็นต้องแบ่งพอร์ตจากรูปแบบการชำระเบี้ยประกันภัย แต่บริษัทต้องแยกพอร์ตการรับประกันภัยออกจากกันเนื่องจากความเสี่ยงที่แตกต่างกันเป็น ๒ พอร์ต คือ พอร์ตการรับประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (Term life contracts) และพอร์ตการรับประกันชีวิตแบบบำนาญ (Annuity Contracts)

ตัวอย่างที่ ๒ บริษัทมีการรับประกันภัยจำนวน ๓๐๐ สัญญา แบ่งเป็น สัญญาประกันภัยที่มีผลขาดทุนจำนวน ๕๐ สัญญา สัญญาประกันภัยที่มีความสามารถในการทำกำไรและไม่อ่อนไหวต่อสมมติฐานจำนวน ๑๕๐ สัญญา และสัญญาประกันภัยที่มีความสามารถทำกำไรค่อนข้างน้อยและอ่อนไหวต่อสมมติฐานจำนวน ๑๐๐ สัญญา

แนวทางปฏิบัติ บริษัทสามารถแบ่งพอร์ตการรับประกันภัยออกเป็น ๓ พอร์ต ตามความสามารถในการทำกำไร คือ พอร์ตการรับประกันภัยประเภทสัญญาประกันภัยที่มีผลขาดทุน (Onerous) จำนวน ๕๐ สัญญา พอร์ตการรับประกันภัยประเภทสัญญาประกันภัยไม่มีสาระสำคัญของความเป็นไปได้ว่าจะขาดทุน (NSPO) จำนวน ๑๕๐ สัญญา และ พอร์ตการรับประกันภัยประเภทสัญญาประกันภัยอื่น จำนวน ๑๐๐ สัญญา

### ข้อสังเกตจากที่ประชุม

๑. นายวิทธิ ธีมพิพิธ สอบถามในเรื่องการจัดพอร์ตสัญญาประกันภัยตามหลักการบริหารจัดการร่วมกัน (Manage together) ที่มีตัวอย่างการพิจารณาตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๘ เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน (TFRS 8 : Operating segment) ว่ารูปแบบการพิจารณาดังกล่าวจะมีน้ำหนักมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ หรือไม่ เนื่องจากเป็นการกำหนดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

นางสาวพรประภา โกมลสุทธิ ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทย ชี้แจงว่า รายละเอียดใน TFRS 8 ระบุชัดเจนว่าให้ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารบริษัทในการพิจารณาแบ่งส่วนงานดำเนินงาน ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้บริหารบริษัทว่ามีแนวทางบริหารจัดการพอร์ตการรับประกันภัยในระดับใดมากกว่า

นายธานี ทรงธนเจริญกิจ ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทย ชี้แจงเพิ่มเติมว่า TFRS 8 ระบุอย่างชัดเจนว่าให้ใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารบริษัทในการพิจารณาแบ่งส่วนดำเนินงาน โดยกำหนดให้บริษัทนำเสนอข้อมูลต่อบุคคลภายนอกในรูปแบบเดียวกับที่บริษัทใช้บริหารจัดการภายใน ตัวอย่างเช่น หน่วยงานกำกับให้แบ่งพอร์ตการรับประกันภัยเป็นรายผลิตภัณฑ์ แต่ภายในบริษัทพิจารณาพอร์ตการรับประกันภัยเป็นรายภูมิภาค ดังนั้น การนำเสนอต่อบุคคลภายนอกจะต้องนำเสนอเป็นรายภูมิภาคตามข้อเท็จจริงที่ผู้บริหารบริษัทใช้บริหารจัดการ

๒. นายวิทธิ ธีมพิพิธ สอบถาม สมาคมประกันชีวิตไทยจะมีการกำหนดแนวทางการพิจารณาความมีนัยสำคัญ สำหรับการพิจารณาสัญญาประกันภัยที่ไม่มีโอกาสขาดทุนอย่างมีนัยสำคัญ (NSPO) หรือไม่ เนื่องจากการตีความดังกล่าว แต่ละบริษัทอาจมีดุลยพินิจที่แตกต่างกัน

นายธานี ทรงธนเจริญกิจ ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทย ชี้แจงว่า การกำหนดระดับความมีนัยสำคัญ โดยทั่วไปจะใช้ทฤษฎี กฎ ๑๐:๑๐ (๑๐/๑๐ Rule) หรือกฎ ๘๐:๒๐ (Pareto principle : ๘๐/๒๐) ซึ่งเป็นแนวทางที่บริษัทโดยทั่วไปทราบและปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

๓. นายไพบุลย์ เปี่ยมเมตตา สอบถามในเรื่อง สัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ที่มีการคำนวณ อัตราเบี้ยประกันภัยโดยรวมความเสี่ยงการอยู่รอด (Longevity risk) และความเสี่ยงการมรณะ (Mortality risk) บริษัทควรจัดพอร์ตการรับประกันภัยของสัญญาดังกล่าว โดยแยกส่วนของความเสี่ยง หรือจัดพอร์ตตามสัญญา

นายธานี ทรงธนเจริญกิจ ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทย ชี้แจงว่า ต้องพิจารณาวิธีการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของสัญญาประกันภัยนั้น ๆ ถึงแม้จะเป็นผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่มีความเสี่ยงประเภทเดียวกัน แต่สามารถแยกพอร์ตได้ หากบริษัทบริหารจัดการความเสี่ยงแยกจากกัน ทั้งนี้ ในกรณีสัญญาประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ โดยทั่วไปบริษัทไม่ได้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงการอยู่รอดและความเสี่ยงการมรณะแยกจากกัน กล่าวคือ ความเสี่ยงการอยู่รอด (p) เป็นเพียงส่วนกลับของความเสี่ยงการมรณะ (๑-p) ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องแยกพอร์ตตามส่วนของความเสี่ยง

มติที่ประชุม : เห็นชอบร่างแนวปฏิบัติ (Guidelines) ที่สมาคมประกันชีวิตไทยจัดทำขึ้น จำนวน ๔ หัวข้อ ได้แก่ ๑) การแยกองค์ประกอบของสัญญาประกันภัย (Separation of Insurance Contracts) ฉบับปรับปรุง ๒) การรวมสัญญาประกันภัย (Combination of Insurance Contracts) ๓) ขอบเขตของสัญญาประกันภัย (Contract Boundary) และ ๔) ระดับของการจัดกลุ่มสัญญาประกันภัย (Level of aggregation of Insurance Contracts)

### ๓.๒) แผนการดำเนินงานระยะที่ ๒

นายธานี ทรงธนเจริญกิจ ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทย นำเสนอข้อมูลกรอบระยะเวลาการทำงานของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการจัดทำและเผยแพร่มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง สัญญาประกันภัย ของประเทศไทย (TFRS 17) มีกำหนดการเผยแพร่ร่างประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ดังนั้น สมาคมประกันชีวิตไทยได้วางแผนจะจัดทำร่างแนวปฏิบัติ (Guidelines) ของสมาคมให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาของสภาวิชาชีพบัญชีฯ ดังนี้

เรื่อง	นำส่ง	นำเสนอ
๑. การวัดมูลค่า ( Choice of Measurement Model), กำไรขั้นต้นจากการให้บริการตามสัญญา และหน่วยของความคุ้มครอง (CSM and coverage unit), ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรับประกันภัย (Attributable insurance expense)	เดือนมีนาคม ๒๕๖๔	ภายในไตรมาส ๒/๒๕๖๔
๒. อัตราคิดลด (Discount rate), ค่าปรับความเสี่ยง (Risk adjustment), วิธีปฏิบัติของสัญญาประกันภัยต่อ (Reinsurance treatment)	เดือนมิถุนายน ๒๕๖๔	ภายในไตรมาส ๓/๒๕๖๔
๓. การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล (Presentation & Disclosure)	เดือนกันยายน ๒๕๖๔	ยังไม่ระบุ
๔. การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง (Transition approach), นโยบายบัญชี (Accounting policy choices)	เดือนธันวาคม ๒๕๖๔	ยังไม่ระบุ

๕. ภาษี	ยังไม่ได้ซื้อสรุปเบื้องต้นสมาคมประกันชีวิตไทยได้จัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากร เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓
---------	---

มติที่ประชุม : รับทราบ และขอความร่วมมือให้สมาคมประกันชีวิตไทยดำเนินการตามกรอบระยะเวลาการทำงาน (Action plan) ที่นำเสนอ

#### ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานย่อยฯ แจ้งว่าสำนักงาน คปภ. มีการจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อช่วยเตรียมความพร้อมรองรับการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง สัญญาประกันภัย งานที่บริษัทที่ปรึกษาจะต้องส่งมอบคือ ร่างแนวปฏิบัติ (Guideline) สำหรับบริษัทประกันภัย ซึ่งบริษัทที่ปรึกษาได้ส่งมอบงานดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำนักงาน คปภ. จะส่งเอกสารดังกล่าวให้กับทางสมาคมประกันชีวิตไทยเพื่อใช้ในการอ้างอิงประกอบการจัดทำร่างแนวปฏิบัติของสมาคมประกันชีวิตไทย สำหรับการรวบรวมผลกระทบทางการเงิน (Financial impact assessment) และผลการวิเคราะห์ความพร้อมของบริษัทประกันภัย (Gap analysis) ที่สำนักงาน คปภ. ให้บริษัทจัดทำผ่านแบบสอบถามในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ - มกราคม ๒๕๖๔ ปัจจุบันบริษัทที่ปรึกษาอยู่ระหว่างการประมวลผล ซึ่งคาดว่าจะสรุปผลประมาณเดือนเมษายน ๒๕๖๔ โดยจะนำเสนอในที่ประชุมคณะย่อยครั้งถัดไป เพื่อพิจารณาผลเบื้องต้น ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการกำหนดนโยบายมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย

มติที่ประชุม : รับทราบ

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นางสาวนิตินาท แบบประเสริฐ/นางสาวฐมน ฐิตะธนะกิจ/นางสาวพิมลอร นวคุณ  
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาววันทนา เจียรวัชรมงคล/นายวิทธิ รัมพิพิธ  
ผู้ตรวจรายงานการประชุม